

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 686/21
16.4.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Мартиновић, председника већа, Љиљане Митић-Поповић и Валентине Тодоровић Воркапић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат из Аранђеловца, Краља Петра I бр. 34/5, против туженог ЈП “ЕПС”, Београд, Огранак РБ “Колубара”, Лазаревац, Светог Саве бр. 1, ради исплате, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Основног суда у Лазаревцу П1 бр. 304/20 од 11.01.2021. године, у седници већа одржаној дана 16.4.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца АА из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 бр. 304/20 од 11.01.2021. године, у ставу првом изреке, у делу у ком је одбијен тужбени захтев тужиоца АА, којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете због мање исплаћене зараде исплати износ од 1.701,24 динара, са законском затезном каматом почев од 15.11.2013. године до коначне исплате, износ од 3.661,03 динара, са законском затезном каматом почев од 12.12.2013. године до исплате, и износ од 11.687,47 динара, са законском затезном каматом почев од 15.01.2014. године, до исплате као и захтев за уплату доприноса по основу обавезног пензијског и инвалидског осигурања на утужене износе, надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, за наведени период.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 бр. 304/20 од 11.01.2021. године, у преосталом делу става првог изреке, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиоцу АА из ..., на име накнаде штете због мање исплаћене зараде, исплати износ од 14.047,04 динара, са законском затезном каматом почев од 13.02.2014. године до исплате, износ од 7.174,91 динара, са законском затезном каматом почев од 14.03.2014. године до исплате, износ од 1.889,07 динара, са законском затезном каматом почев од 15.04.2014. године до исплате, износ од 10.527,76 динара, са законском затезном каматом, почев од 16.05.2014. године до исплате, износ од 10.680,27 динара, са

законском затезном каматом почев од 16.06.2014. године до исплате, износ од 10.558,37 динара, са законском затезном каматом почев од 16.07.2014. године до исплате, износ од 12.309,28 динара, са законском затезном каматом почев од 14.08.2014. до исплате, износ од 7.965,01 динара, са законском затезном каматом почев од 11.09.2014. године до исплате, износ од 5.815,14 динара, са законском затезном каматом почев од 14.10.2014. до исплате, износ од 11.878,95 динара, са законском затезном каматом почев од 13.11.2014. до исплате, износ од 8.456,71 динара, са законском затезном каматом почев од 11.12.2014. до исплате, износ од 10.978,97 динара, са законском затезном каматом почев од 13.01.2015.године до исплате, и износ од 9.108,15 динара, са законском затезном каматом почев од 12.02.2015.године до коначне исплате, и на досуђене износе надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, уплати за тужиоца припадајуће доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања, све у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке, пресуде Основног суда у Лазаревцу П1 бр. 304/20 од 11.01.2021. године, и **ОДБИЈА се** као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 1.600,00 динара, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиоцу АА накнади трошкове парничног поступка у износу од 104.838,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 37.138,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П1 бр. 304/20 од 11.01.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца АА из ..., којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете због мање исплаћене зараде, исплати појединачне месечне износе, са законском затезном каматом почев од дана доспелости сваког појединачног месечног износа, до исплате, као и да на наведене износе уплати за тужиоца надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, припадајуће доприносе по основу обавезног пензијског и инвалидског осигурања, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.600,00 динара.

Против наведене пресуде, тужилац је благовремено изјавио жалбу из свих законом прописаних разлога, са предлогом као у жалби.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 ЗПП ("Службени гласник РС", 72/11...55/14), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

У поступку доношења ожалбене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити друге битне повреде одредаба парничног

поступка на које се указује жалбом.

Из чињеничном стања утврђеног у првостепеном поступку следи: да је тужилац био у радном односу код туженог, раније постојећег Привредног друштва “Колубара метал” д.о.о, да је Привредно друштво “Колубара метал” д.о.о закључило Колективни уговор дана 07.09.2009, а потом Колективни уговор дана 27.07.2012. године, и да су оба колективна уговора садржала исте одредбе, и то члан 32 Колективног уговора из 2009. и члан 33 Колективног уговора из 2012. године, којима је било предвиђено да се вредност радног часа за текућу годину утврђује за сваки месец, у висини вредности радног часа за најједноставнији рад, који се примењује код оснивача ПД РБ “Колубара” д.о.о Лазаревац, а евентуално већу вредност, уговорне стране могу споразумно накнадно утврдити. Ставом три колективног уговора, је предвиђено ако се у току календарске године битно промене околности на основу којих је утврђена вредност радног часа за најједноставнији рад, уговорне стране ће да споразумно променити. Тужилац је тужбом тражио накнаду штете за период од октобра 2013. до јануара 2015. године, у ком периоду је тужилац био запослен прво код ПД “Колубара метал” д.о.о Вреоци од 01.04.2012. до 31.12.2013. године, а код правног претходника РВ “Колубара” д.о.о Лазаревац од 01.01.2014. до 01.02.2015. године, када је након статусне промене ПД “Колубара метал” д.о.о Вреоци припојено РБ “Колубара” д.о.о Лазаревац, као оснивачу. Даље је утврђено да је тужени као послодавац следбеник, у периоду од 01.01.2014. до 01.02.2015. године, према одредби члана 150 Закона о раду, примењивао на запослене у Огранку “Колубара метал,” опште акте послодавца претходника, односно колективни уговор “Колубаре метал” од 27.07.2012. године. Такође је утврђена статусна промена припајања ПД РБ “Колубара” Лазаревац, а од 01.07.2015. године, послује у оквиру туженог ЈП “ЕПС” Београд.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је као неоснован одбио захтев тужиоца. Према разлозима пресуде, одлучујући о делу захтева за накнаду штете због мање исплаћене зараде, услед обрачуна зарада према вредности радног сата, које је мање од вредности радног сата код оснивача, а у периоду у ком је тужена пословала као самостално предузеће до 31.12.2013. године, првостепени суд је с позивом на правила из члана 33 став 3 Колективног уговора туженог од 27.07.2012. године, закључио да је послодавац био овлашћен да због промене околности, уговори вредност радног часа у нижем износу, од вредности радног часа код оснивача, што је у конкретном случају остварено, кроз закључивење споразума о утврђивању вредности радног часа, у складу са протоколима, па је тужилац у том периоду добијао зараду по цени радног сата у складу са тим актима. У складу са правилу члана 11 Уговора о припајању, послодавац следбеник је још годину дана у периоду од 01.01.2014. године до 01.02.2015. године, примењивао опште акте “Колубара метал,” и сагласно правилима из члана 33 Колективног уговора, код послодавца претходника са Синдикатом, закључивао споразуме којима је утврђивао вредност радног сата за запослене из ове организационе целине, па тужилац неосновано потражује разлику зараде за утужени период. Према разлозима ожалбене пресуде, коефицијент радних места у Огранку “Колубара метал,” били су већи од коефицијента истих радних места у другим огранцима туженог, због чега је донета одлука о измени и допуни одлуке о организацији и систематизацији послова и одлука о измени одлуке о коефицијентима послова од 30.01.2015. године, директора туженог од 09.02.2015.године, утврђена вредност радног часа за огранак “Колубара Метал” за тај месец. По оцени суда зарада

за јануар 2015.године, обрачуната је и исплаћена у складу са одредбама Закона о утврђивању максималне зараде, у јавном сектору и Закона о привредном уређивању основица за обрачун и исплату плате, односно зарада и других сталних примања, код корисника јавних средстава.

Доносећи ожалбену пресуду у потврђујућем делу, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право и за своју одлуку као разлоге које у битном прихвата и овај суд.

Према правилима из члана 104 став 1 и 2 Закона о раду (“Службени гласник РС” бр.24/05 ... 75/14), запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом или уговором о раду. Запосленом се гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности који остварује код послодавца.

Према правилима из члана 104 став 3 истог закона, под радом исте вредности подразумева се рад за који се захтева исти степен стручне спреме, иста радна способност, одговорност и физички и интелектуални рад. Новелама ове норме објављеним у (“Службеном гласнику РС” бр.75/14), одређено је да се под радом једнаке вредности подразумева рад за који се захтева исти степен стручне спреме, односно образовање, знање и способност у коме је остварени једнак радни допринос уз једнаку одговорност.

У случају статусне промене, односно промене послодавца у складу са законом, послодавац следбеник преузима од послодавца претходника, општи акт и све уговоре о раду, који важе на дан промене послодавца – члан 147 Закона о раду. Послодавац следбеник према правилима из члана 150 Закона о раду, је дужан да примењује општи акт послодавца претходника најмање годину дана од дана промене послодавца, осим ако пре истека тог рока истекне време на које је закључен колективни уговор код послодавца претходника или код послодавца следбеника буде закључен нови колективни уговор.

Колективним уговором код Привредног друштва “Колубара” ДОО Вреоци, заведеним под бројем 1173 дана 27.02.2012.године, који је био на правној снази у време припајања овог привредног друштва оснивача, одређено је да се основа зарада запосленог утврђује на основу коефицијента посла, вредности радног сата и месечног фонда остварених сати (члан 32). Према правилима из члана 33 вредност радног часа за текућу годину утврђује се за сваки месец, у висини вредности радног сата за најједноставнији рад, који се примењује код оснивача, а евентуално већу вредност, уговорне стране могу споразумно накнадно утврдити. Вредност радног часа за наредну годину, уговорне стране ће споразумно утврдити најкасније до 15. јануара наредне године, односно са даном доношења плана пословања послодавца за ту годину, с тим да све до закључења споразума, примењује се вредност радног часа који је утврђен за месец децембар календарске године којој претходи, увећан за сваки наредни месец, у висини процента раста трошкова живота, објављеним од стране надлежног органа за послове статистике. Ако се у току календарске године, битно промене околности на основу којих је утврђена вредност радног часа за најједноставнији рад, уговорне стране ће га споразумно променити.

Поштујући наведену норму, према правном схватању овог суда, вредност радног часа морала је бити утврђивана запосленима у висини вредности радног часа за најједноставнији рад, који се примењује код оснивача само у 2012.години, као години у којој је закључен колективни уговор, јер на то упућује исказ за текућу годину. Вредност радног часа за наредне године уговорне стране самостално утврђују споразумно, а до његовог закључења примењује се вредност радног часа утврђена за месец децембар календарске године која је претходила, како то произилази из става 2 назначене норме и може споразумно променити у случају битних промена околности.

Из наведених правила произилази да је послодавац претходник имао овлашћење да за 2013.годину у којој је пословао као самостално привредно друштво, на начин прописан одредбом члана 33 став 2 и 3, утврди вредност радног часа за назначену годину, као елемент за обрачун зараде у складу са којима је и извршио исплату, па је супротно тврдњи жалбе првостепени суд правилно применио материјално право када је као неоснован одбио захтев тужилаца за исплату утужене разлике зараде за 2013.годину.

С обзиром на овај акцесорни карактер потврђена је и одлука о уплати доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, применом правила из члана 2 и 51 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, за 2013.годину садржано у делу става првог изреке, ожалбене пресуде.

По правном схватању овог суда, првостепени суд је погрешно применио материјално право, када је примењујући Колективни уговор послодавца претходника, оценио да је послодавац следбеник био овлашћен да са синдикатом закључи споразуме о вредности радног часа, за запослене у огранку, у мањој вредности од вредности радног часа, одређеног за запослене у осталим организационим јединицама.

Као елемент за обрачун основне зараде запосленог вредност радног часа мора бити иста за све запослене код послодавца, јер се у супротном нарушава императивно правило прописано одредбом члана 104 став 2 и 3 Закона о раду о једнакој заради за исти рад или рад исте вредности, без обзира на посебна правила код промене послодавца из члана 150 ЗОР, према којима је послодавац следбеник дужан да примењује општи акт послодавца претходника најмање годину дана од дана промене послодавца уколико не закључи нов колективни уговор. Одређивање вредности радног часа запосленима у огранку у нижем износу од вредности радног часа осталим запосленима има за последицу различиту основну зараду за исти рад или рад исте вредности. Тако одређена вредност радног часа не може се правдати лошим пословима резултатима послодавца претходника. Ово зато што пословни резултати организационе целине код послодавца могу бити евентуално од утицаја на одређивање дела зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца у смислу правила из члана 105, 106 и 107 Закона о раду, али не и основ за одређивање различите основне зараде кроз различиту вредност радног часа запослених у организационим јединицама код истог послодавца.

Цена рада за исти рад или рад исте вредности мора бити иста, без обзира у ком организационом делу истог правног субјекта рад обавља, у складу са Уставом

зајамченим правом на правичну накнаду за рад, какво правно схватање је заузео Уставни суд у одлуци Уо – 25/09 од 09.06.2010.године.

У конкретном случају, за период од јануара 2014. до јануара 2015.године, тужиоцу није исплаћивана зарада према вредности радног часа, одређеног за запослене у осталим организационим јединицама, већ у мањој вредности, па је у овом делу првостепена пресуда преиначена и тужени је обавезан да тужиоцу исплати разлику између зараде обрачунате према вредности радног часа за запослене у осталим пословним јединицама туженог и зараде исплаћене тужиоцу према вредности радног часа за запослене у огранку, чију је висину првостепени суд утврдио вештачењем од стране вештака, економско – финансијске струке Љиљане Адамовић.

Послодавац следбеник у року из члана 150 Закона о раду, је имао могућност да измени опште акте и закључи нови колективни уговор и изједначи коефицијенте за радна места, и на тај начин испуни законску обавезу, да запосленима исплаћује једнаку зараду за исти рад, као што је то учинио након утуженог периода, па с позивом на тврдњу да су коефицијенти запослених у огранку, били већи у односу на коефицијенте запослених код послодавца следбеника, се не доводи у сумњу правилност ожалбене пресуде.

На туженом је у смислу правила из члана 231 став 3 ЗПП, терет доказивања чињенице да је обрачуната и исплаћена основна зарада тужиоцу, једнака заради осталих запослених, који су у утуженом периоду обављали рад исте вредности. До закључења расправе пред првостепеним судом тужени није предочио опис послова тужиоцу и упоредног радника са пословима за обављање тих послова и коефицијентима по којима је вршен обрачун зараде, тако да наводи туженог да су коефицијенти радних места код послодавца претходника, били већи у односу на коефицијенте истих радних места код послодавца следбеника, нема утицаја.

Запослени из припојеног привредног друштва без разумно оправданог разлога, у конкретном случају, су стављени у неравноправан положај у односу на друге запослене код послодавца, чиме је супротно правилима из члана 18, 19 и 20 Закона о раду, извршена њихова дискриминација по основу права на исплату зараде, према вредности радног часа одређеног за друге запослене.

Преиначена је и одлука у погледу споредног тражења законске затезне камате, применом правила из члана 277 и 324 Закона о облигационим односима, и тужени је обавезан да због доцње на износе главног дуга разлике зараде, исплати камату и одлучено као у изреци пресуде.

Према правилима из одредбе члана 2 и 51 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, преиначена је и одлука о уплати доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, за исти период и усвојен постављени тужбени захтев.

У случају делимичног успеха у спору по тужбеном захтеву за исплату новчаног потраживања, сразмеран део трошкова који је тужилац имао у спору одређује се тако што се вредност предмета спора узима новчана вредност за коју је странка успела у спору. Тужиоцу су досуђени трошкови за састав тужбе, у износу од 6.000,00 динара, за

састав 3 поднеска у износу од по 6.000,00 динара, укупно 18.000,00 динара, за састав жалбе 6.000,00 динара, за заступање на 4 одржана рочишта по 7.500,00 динара, укупно 30.000,00 динара, за приступ на 1 неодржаном рочишту 4.500,00 динара, за трошкове вештачења, у износу од 6.000,00 динара, таксу на тужбу у износу од 3.200,00 динара, судску таксу на првостепену пресуду у износу од 12.569,00 динара, таксу на жалбу изјављену на првостепену пресуду у износу од 12.569,00 динара, таксу на жалбу изјављену против првостепене пресуде у износу од 12.569,00 динара, таксе на првостепену пресуду, у износу од 12.569,00 динара, све укупно 104.838,00 динара.

С обзиром на успех тужиоца у поступку по жалби, признати су му као нужни и потребни трошкови за састав жалбе, у износу од 12.000,00 динара, према важећој АТ и таксе на жалбу и одлуку по жалби, у износу од по 12.569,00 динара, све у укупном износу од 37.138,00 динара, применом члана 153 и 154 ЗПП.

Из изложених разлога применом одредби члана 390, 394 тачка 4, 401 тачка 3 и 165 став 2 ЗПП ("Службени гласник РС" бр.72/11 ... 55/14), одлучено је као у изреци пресуде.

Председник већа-судија
Весна Мартиновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић